

TÒTIL

El tòtil (*Alytes obstetricans*) (en castellà, *sapo partero*) és un gripau que no sol excedir els 5 cm, de l'ordre dels opistocels i de la família dels discoglòssids, el mascle porta els ous amb les potes fins a la desclosa dels cap-grossos, que surten quan es banya.

Morfologia

El dors és de tons verdosos, grisos o brunencs, amb taques petites més fosques, a manera d'esquitxos. El ventre, per la seva part, és de color gris uniforme. Tant les parts superiors com les inferiors són berrugoses, destacant en els flancs una ratlla glandular més o menys desenvolupada. Els ulls són laterals i molt sobresortits, amb iris daurat i pupil·la vertical. El timpà, tot i que no és ben marcat, és visible i mesura, aproximadament, 3/4 del diàmetre de l'ull. Els mascles, que són més petits que les femelles, no presenten sacs vocals ni rugositats nupcials. Desprèn una olor semblant a l'all.

Costums

Els seus costums són terrestres i nocturns. Durant el dia roman amagat sota les pedres o bé en galeries que ell mateix excava. A la nit,

molt sovint, se sent el seu cant, que és d'un to agut, oclusiu i musical, amb intermitències que oscil·len d'un a tres segons. Aquest cant aflautat és molt semblant al que emet el xot (*Otus scops*), amb el qual de vegades, hom el confon.

Alimentació

Es nodreix bàsicament de petits invertebrats terrestres, entre els quals destaquen els insectes.

Reproducció

L'època reproductiva s'inicia a partir del febrer i pot perllongar-se fins a la tardor. A mesura que la femella realitza la posta, els ous són dipositats entre les extremitats posteriors del mascle, el qual, un cop fecundats, els transportarà al capdavant de l'esquena fins que arribi el moment de l'eclosió. Mentrestant, però, cada vespre s'acosta a les basses o als tolls, per tal d'humitejar-los i evitar-ne la dessecació, per la qual cosa resta durant un breu espai de temps submergit dins l'aigua. La femella pot realitzar tres o quatre postes, les quals, de vegades, poden ésser acollides pel mateix mascle, que pot transportar més de 100 ous.

Al cap d'unes tres o quatre setmanes, mentre el mascle és a l'aigua, les larves trenquen l'embolcall de la càpsula que les retenia i emprenen llur vida independent en el medi aquàtic.

Quan neixen mesuren uns 17 mm i superen els 4 cm quan assoleixen l'estat adult, que no aconsegueixen fins a haver passat uns tres mesos. Quan emergeixen de l'aigua solen fer uns 25 mm i emprenen l'etapa terrestre, que ja no abandonaran mentre visquin.

No és rar, sobretot en indrets d'una certa altitud, que les larves hivernin abans d'assolir l'estat adult. En aquest cas, són les que veiem a les basses abans que els adults iniciïn la reproducció. Cal dir que tant algunes de les seves denominacions populars (gripau paridor, gripau llevadora, etc.) com el seu nom científic (*Alytes obstetricans*) provenen d'aquest hàbit reproductiu que tenen els mascles pertanyents a aquesta espècie.

Tret de l'estatge alpí i de la plana de Lleida, és força comú a la resta del Principat de Catalunya.

